OGLAŠAJTE V NAJSTAREJŠEMU SLOVENSKEMU DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN THE OLDEST SLOVENE DAILY IN OHIO
★
Commercial Printing of All Kinds

VOL. XXX. — LETO XXX. CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), NOVEMBER 17, 1947 ŠTEVILKA (NUMBER) 224

Novi grobovi

ANGELA MOSTAR

Danes zjutraj je preminila po dolgi bolezni Angela Mostar, stanujoča na 6307 Bonna Ave. Podrobnosti bomo poročali jutri.

*

MARIJA ZORMAN

V soboto popoldne ob 4:30 uri je preminila obče poznana Marija Zorman, rojena Puchar, vdova Ivana Zormana, ki je preminil točno na isti dan pred 35 leti. Rojena je bila 21. oktobra 1863 v Velikem vrhu pri Šmarju na Gorenjskem, odkoder je prišla v Ameriko leta 1893. Njen pokojni soprog je bil organist cerkve sv. Pavla na E. 40 St. Pokojnica je bila članica društva sv. Vida št. 25 KSKJ, društva sv. Janeza Krstnika št. 37 ABZ, društev Woodmen Circle, The Maccabees in Oltarnega društva sv. Pavla.

Tukaj zapušča štiri sinove in hčer: poznanega in spoštovanega pesnika in glasbenika Ivana, odvetnika Joseph, glasbenika Karla in Rajko, ki je poslovodja trgovskega podjetja, ter Pavlo, ki je soproga poznanega Joseph Mihajlevicha.

Pogreb pokojnice se bo vršil v sredo zjutraj od devetih iz Grdinovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla ob 9:30 uri in nato v družinsko grobnico na pokopališču Calvary.

*

MARY SVRAY

Po dolgi in mučni bolezni je preminila v Polyclinic bolnišnici v soboto večer Mary Svray, rojena Skufca, stara 44 let. Stanovala je na 3754 E. 93 St. Bila je članica društva Bled št. 20 SDZ. Tukaj zapušča žalujočega soproga Johna, pet hčera: Mary, Mildred, Anna, Evelyn in RoseMarie ter osem mesecev starega sinčka Cary, očeta Josepha, brata Franka in Antona, sestro Jennie in več drugih sorodnikov. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:30 uri iz Ferfoliatovega pogrebnega zavoda na 9116 Union Ave. v cerkev sv. Lovrenca ob 9. uri in nato na pokopališče Calvary.

*

DANICA MARN

Po dolgi bolezni je preminila na svojem domu Danica Marn, rojena Predovič, stara 58 let. Stanovala je na 1258 E. 59 St. Pogreb oskrbuje Zakrajškov pogrebni zavod. Podrobnosti bomo poročali jutri.

KONGRESNIK PRIPOROČA RABO VOJAKOV V EVROPI

WASHINGTON, 15. nov.—Republikanski kongresnik John Davis Lodge iz Connecticuta je včeraj pred kongresnim odsekom za zunanje posle rekel, da bi Zedinjene države morale rabiti silo, ako bi se izkazalo za potrebno, da se zaščiti 16 evropskih narodov, ki so se izrekli za Marshallov načrt, proti notranjim komunističnim vstajam.

NEMŠKI ROKETNI VEŠČAK UBIT V ANGLIJI

WESTCOTT, Anglija, 15. nov.—Pri eksperimentiranju z roketnimi bombami je bil tukaj ubit dr. J. Schmidt, eden izmed vodilnih nemških roketnih strokovnjakov, ki so ga Angleži importirali iz Nemčije.

V ČEŠKOSLOVAŠKI SO ARETIRALI 60 VOHUNOV

LONDON, 16. nov.—Poročilo iz Prage pravi, da je bila danes aretirana skupina 60 Čehov, ki so obtoženi, da so vohunili za Anglijo.

PET OSEB UBITIH V NEMIRIH V ITALIJI

Levičarji zahtevajo od de Gasperija, naj zatre neo-fašistično gibanje

RIM, 15. nov.—V mestu Cerignola, ki se nahaja v južni Italiji, so danes izbruhnili resni nemiri, tekom katerih je bilo ubitih najmanj pet oseb, večje število pa ranjenih.

Iz Rima so se nemiri naglo razširili na ostala italijanska mesta. V Rimu je vsled stavke paraliziran ves transport.

Delavske unije so obljubile, da bodo podvzele mere za vzpostavitev miru, če bo vlada zatrla neo-fašistično gibanje.

Kot pravijo poročila, so v Cerignoli delavci, katerih število se ceni na 5,000, zasegli glavni trg, dočim je vlada proti njim poslala močne oddelke policije in vojaštva, podprte z oklopnimi avti.

Delavci napadli policijo s strojnimi puškami

Iz notranjega ministrstva poročajo, da so v Cerignoli delavci napadli policijske barake s strojnicami in granatami. Pomožni šef policije je baje bil težko ranjen, trije karabinerji en eden policijski agent pa lažje.

Točno število ubitih se ni moglo ugotoviti. Rimski časopis "Momentosero" na primer poroča, da je "veliko število ubitih". Isti časopis pravi, da so vse ceste, ki vodijo v Cerignolo, blokirane, telefonske in telegrafske zveze pa prekinjene. V mestu samem je tudi izbruhnila splošna stavka.

Nepopolna poročila iz Cerignola pravijo, da so delavci napadli glavni sedež de Gasperijeve stranke krščanskih demokratov ter uničili urade organizacije "Delavska demokracija" in univerzitetne zveze.

Delavska konfederacija ponudila vladi posredovanje

Delavska konfederacija, ki se nahaja pod vplivom komunistov, je naslovila na de Gasperija pismo, v katerem ponuja posredovanje pri vzpostavitvi miru. Pismo izraža željo, da se izogne nevarnosti civilne vojne.

Delavska konfederacija pa v pismu postavlja svoje pogoje za posredovanje in sicer, da se takoj zatre neo-fašistične organizacije, da se podvzamejo mere za zatretje fašizma na splošno in zatre tudi odprto fašistični in proti-demokratični tisk.

Ko je postavila te pogoje, Delavska konfederacija pravi, da bi lahko "bolj učinkovito podvzela korake za vzpostavitev miru".

Soglasno s poročilom časopisa "Giornale d'Italia" se je število v nemirih ubitih oseb zvišalo na 10. Cele pokrajine, posebno srednje in južne Italije, pretresajo delavski nemiri, stavke in demonstracije. V provinci Lecce so se stavki delavcev pridružili tudi kmeti. Ministrstvo notranjih zadev pa poroča, da so stavkarji na mnogih mestih porušili telefonske drogove.

Rimu grozi splošna stavka

V Rimu so zastavkali vozniki busov in pouličnih železnic, potem ko so protestirali proti aretaciji nekega voznika, ki se je udeležil napada na proti-komunistični shod italijanskih vojnih veteranov. Rimska delavska zbornica pa razmotriva o možnosti, da se v Rimu napove splošna stavka.

V mestu Bari je bila napovedana tri-urna splošna stavka, delavci pa so izvršili napad na sedež liberalne stranke. Iz Perugia poročajo, da so levičarji napadli in popolnoma uničili sedež nove fašistične stranke "kvalunkvistov", potem ko je bila vržena bomba v nove urade komunistične stranke. Tudi v Parmi (severna Italija) so bili razbiti uradi "kvalunkvistov".

Nadaljna mesta, v katerih je prišlo do bolj resnih nemirov, so Leghorn, Cremone in Verona.

Rabinec Silver urgira sporazum s Sovjetsko zvezo

Clevelandski rabinec Abba H. Silver je v svojem včerajšnjem govoru, ki ga je imel pred 1,000 poslušalci v Templu na 105 St., urgiral "politični sporazum ali pa način življenja s Sovjetsko zvezo."

Silver je poudaril, da on ne vidi nobene tako velike ovire pri združenju Amerike in Rusije.

"Čutim, da bi morali vložiti več napora. Največjo nevarnost danes na svetu ne predstavlja komunizem, ampak še vedno fašizem," je rekel Silver.

Glede Marshallovega načrta pa je Silver izjavil, da je dosti vprašanj v zvezi s tem načrtom, ki so nejasna.

"Ni dovolj, da imamo samo parolo, kot 'dvajset milijard dolarjev za rešitev Evrope pred komunizmom'. Mi smo jo poskušali rešiti že po prvi svetovni vojni z ameriškimi dolarji."

Silver je poudaril, da je jedro načrta obnova Nemčije, kar da je resna in nevarna zadeva. Glede tega je dejal:

"Mi moramo vedeti obliko takšnega načrta prelno začnemo vlagati denar v Nemčijo, da bi lahko začela s tretjo svetovno vojno, a ne pozneje.

"Nihče, ki ima zdravo pamet, ne veruje, da se Nemčija popravlja ali pa kesa. Izgleda, da se je med našimi in inozemskimi bankirji in industrijalci začelo voditi kampanjo za obnovo takšnih nevarnih področij, kot je Porurje.

DVE ŽELEZNIČARSKI UNIJI SPREJELI POVIŠEK

CHICAGO, 15. nov.—Dve železničarski uniji, ki zastopata 20,000 delavcev, sta pristali na 15 centov poviška na uro in sklenili tozadeven sporazum z vodilnimi železnicami v deželi. Prizadeti uniji sta "Brotherhood of Railroad Trainmen" in pa "Order of Railway Conductors."

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

ZAMORSKI PASTOR JIH JE POTEGNIL S TURBANOM NA GLAVI!

NEW YORK, 16. nov. — Zamorski pastor Rev. Jesse Weyman Routte, ki je 39 let star ter govori šest jezikov, je danes odkril, kako je nedavno tekom svojega obiska v mestu Mobile v Alabami "potegnil" plemensko nestrpne južnjake na ta način, da si je del na glavo turban modre barve, katerega si je izposodil pri nekem kostumerju.

Modri turban je naravnost čudežno vplival na bele prebivalce v Mobilu, ki so zamorskega pastorja iz New Yorka smatrali za "odlično osebnost z Jutrovega" in mu brez najmanjših pomislekov stregli v restavracijah, hotelih in na vlakih, kjer ameriški črnci sploh nimajo dostopa.

Rev Routte je dejal, da se je odločil za to potegavščino, ker je tekom obiska v Alabami leta 1943 okusil vse šikane, ki so jih običajno deležni zamorci na jugu.

Modri turban si je izposodil v Washingtonu, D. C., in na tak način dobil na vlaku, s katerim se je odpeljal v Mobile, vstop v vagon, ki je bil določen samo za belce. Rekel je, da je tekom obiska na jugu govoril z "malce švedskim akcentom."

S turbanom na glavi je zamorski pastor govoril z nekim policijskim kapitanom, ki mu je rekel, da "če nam kak zamorec dela kake neprilike, mu enostavno razbijemo glavo", in da je nekoč vprašal natakarja, kaj se zgodi, če kak črnec stopi v restavracijo.

"Povedal mi je, da zamorcu ne bi postregli, nakar sem si malomarno popraskal brado in naročil dezert," je dejal Rev. Routte in zaključil z opasko, "da ponekod na jugu človeka sodijo po tem, kakšno pokrivalo ima na glavi."

NEMŠKI INDUSTRIJALCI SO KUPOVALI ŽENE V TABORIŠČU OSWIECIM

NUERNBERG, 15. nov. — Na obravnavi proti lastnikom in uradnikom mogočnega nemškega kemičnega trusta "I. G. Farben" je danes nastopil kot priča Francoz Gregoire Afrine, ki je izjavil, da je nemška kemična industrija kupila v taborišču Oswiecim 150 žen po ceni 200 mark vsako in jih ubila v teku preizkušenja nekega novega "zdravila".

Afrine je povedal, da je našel v taborišču številna pisma, med katerimi se nahajajo tudi pisma podjetja "Bayer", ki pojasnjuje, kako se je kupčija vodila. Afrine sam je bil nastavljen kot tolmač v taborišču, potem ko so januarja meseca leta 1945 sovjetske čete zavzele Oswiecim.

Izčrpki iz pisem o kupčiji z ženami, ki jih je Afrine predložil poroti, se glasijo:

"Pri nameravanih preizkušnjah novega uspavalnega praška bi vam bili zelo hvaležni, če bi nam preskrbeli nekaj žen."

"Dobili smo vaš odgovor. Smatramo, da je cena 200 mark po ženi pretirana."

"Dobili smo 150 žen. Navzlic temu, da so sestradane pa bodo služile namenu."

"Poizkusi so bili izvršeni. Vse žene so umrle. Kmalu vam bomo pisali glede novih pošiljk."

Vsebina Trumanovega govora pred kongresom je popolna tajnost

Domneva se, da bo predsednik urgiral kontrolo cen kot orožje proti draginji

WASHINGTON, 16. novembra—Predsednik Truman je nocoj dovršil 4,000 besed broječi govor, v katerem se domneva, da bo jutri kongresu, ki se snide na izrednem zasedanju, priporočal, da obnovi nekatere ostre vojne restrikcije glede cen kot orožje proti inflaciji in draginji.

Z ozirom na to, da bo predsednikov govor brez dvoma učinkoval na delniško borzo, je predsednik odredil, da vsebina govora ostane strogo čuvana tajnost, dokler ne bo dejansko prečitan pred kongresom.

Bivši legalni svetovalec OPA poklican v Belo hišo

Predsednik je imel ves dan posvetovanje z vodilnimi ekonomskimi strokovnjaki administracije. Med onimi, ki so bili pozvani v Belo hišo, je bil tudi bivši legalni svetovalec urada OPA profesor Richard H. Field z univerze Harvard, kar je dalo povod domnevam, da bodo kontrole, katere bo predsednik urgiral v svoji poslanici, mnogo strožje, kakor pa se je do sedaj pričakovalo.

Iz zanesljivih virov se je zvedelo, da se bo predsednikova poslanica v prvi vrsti bavila z vprašanjem inflacije in visokih cen, dasiravno bo predsednik tudi podčrtal nujnost pomožne akcije za Evropo ter apeliral, da kongres brez odlašanja odobri v ta namen vsoto 597 milijonov dolarjev.

Ljudje pri administraciji, ki so imeli v rokah upravo bivše OPA, so močno pritiskali na presednika, da bi se izrekel za skoro enako strogo kontrolo cen kot je obstojala med vojno, ampak vsled močne opozicije, ki bi jo tako priporočilo izzvalo v kongresu, ni pričakovati, da bo Truman šel tako daleč.

Govor pred kongresom bo oddajan tudi s televizijo

Predsednik bo začel govoriti obema zbornicama kongresa ob 1:30 popoldne. Prvič bo uporabljena poleg radija, ki bo razpošlal predsednikove besede širom sveta, tudi televizija, kar pomeni, da bodo oni, ki posedajo televizijske prejemnike, Trumana videli, ko bo govoril prvi seji izrednega kongresnega zasedanja.

Predsednik se drugače ob nedeljah ne ukvarja z uradnimi posli, se je danes tri ure in pol posvetoval s člani svojega kabineta in vodilnimi gospodarskimi svetovalci.

Po zaključku konference so nekateri svetovalci dali razumeti, da predsednik utegne zahtevati od kongresa neke vrste racioniranje in kontrolo cen, ki bi se mogla držati v rezervi za slučaj, da bi se vsi drugi koraki za ustavljenje draginjskega vala izkazali neučinkoviti.

ANGLEŠKI LIST NAPERJA OBTOŽBO PROTI AMERIKI

LONDON, 16. nov.—List "Daily Express" je danes trdil, da Zedinjene države plačujejo po 365 funtov šterlingov (1,460) za funt uranima, katerega ne "potrebujejo," hoteč na ta način dobiti v svoje roke vse zaloge rude, iz katere se izdelujejo atomske bombe, kar jih poseda svet.

Ponovne zahteve za odpoklic Taylorja iz Vatikana

WASHINGTON, 15. nov.—Na predsednika Trumana so danes bili ponovno naslovljeni protesti proti nadaljevanju Taylorjeve misije v Vatikanu. Toda, kot se je moglo zvedeti, Truman ne namerava odpoklicati Taylorja tako dolgo, "dokler ne bo vzpostavljen mir," kot se je večkrat izrazil.

Ponovno so protestirali proti Taylorjevi misiji v Vatikanu uradniki Federalnega sveta krščanskih cerkev, ki so Trumana obiskali v Beli hiši.

V delegaciji so se nahajali: škof G. Bromley Oxnam, ki je tudi tajnik sveta škofov metodistične cerkve; predsednik Southern Baptist Convention dr. Louis D. Newton, iz Atlante; predsednik Northern Baptist Convention dr. Edwin T. Dahlberg; predstavnik čikaških Kristusovih učencev dr. W. E. Garrison, in glavni tajnik Federalnega sveta dr. Samuel McCrea Cavert.

Domače vesti

Žena zaklala moža

V policijskem zaporu se nahaja 32 let stara Betty Gonzales, stanujoča na 1970 E. 69 St., ki je pred policijo priznala, da je tekom prepira z nožem zaklala svojega moža. Mož, ki je bil 37 let sta, je prišel romov pijan. Sledil je prepir. Mož z nožem v hrbtu, je bil proglašen za mrtvega, ko so ga pripeljali v bolnišnico.

Umor in posilstvo

V soboto dopoldne se je v Madisonu, Wis., zgodil dvojen zločin umora in posilstva čigar žrtve sta postala predmedicinski dijak Carl Carlson iz Superior, Wis., in njegova svakinja Janet Ann Rosenblatt, stara 19 let, katere dom se nahaja v Clevelandu.

Dva nepoznana moška sta dvojico, ki je zamudila vlak, s katerim se je nameravala odpeljati na neko football igro, zvabila v svoj avto, nakar sta mladega dijaka hladnokrvno ustrelila, mlado dekle pa posilila. Zločinca sta truplo ubitega vrgla v reko. Starši dekleta so včeraj iz Clevelanda odpotovali v Madison.

Vile rojenice

V četrtek so se zglasile vile rojenice pri Mr. in Mrs. John in Madelene Delak na E. 153 St. in Kinsman Rd., ter pustile zalo hčerko-prvorojenko. Mati in dete se nahajata v St. Luke's bolnišnici in se dobro počutita. Tako je Mr. Frank Bucar, ki vodi grocerijo in mesnico na 2194 W. 20 St., postal stari oče. Čestitamo!

Direktorska seja

Redna mesečna seja direktorija Slov. društvenega doma na Recher Ave. se bo vršila v sredo 19. novembra ob 7:30 zvečer. Prosi se vse direktorje, da so gotovo navzoči.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Milwaukee. — Louis Kovačič se nahaja v bolnišnici vsled zastrupljenja, ki ga je dobil na nogi v tovarni. — V kritičnem stanju se nahaja tudi Ignac Kušljan. — Rose Zapec, ki je padla na pouličnı, se zdravi doma.

La Salle, Ill. — Društvo Triglav št. 2 SNPJ je v dveh tednih izgubilo kar tri člane. Prvi je Frank Mlakar, ki je 17. oktobra umrl v bolnišnici v Peoriji. Star je bil 59 let, doma iz Starega trga, v Ameriki 45 let, po poklicu stavbenik in član tesarske unije. Zapušča ženo, ki se tudi nahaja v bolnišnici v Peoriji, sina, dve hčeri, štiri vnuke, eno sestro v La Sallu, drugo v Pittsburghu, v starem kraju pa mat[illegible] dva brata. — Po dolgi bolezni je 19. oktobra umrl John Lužar, star 67 let, doma iz Suhadola, Dolenjsko, v Ameriki čez 40 let, član tudi samostojnega društva Edinost ter cementarske unije. Žena je umrla pred štirimi leti. Zapušča dve hčeri, Frances Ahčin v La Sallu in Josephine Jesefersky v Garyju, Ind., ter osem vnukov, v starem kraju pa brata. — Dne 30. oktobra je naglo umrl Matt Bergles, star 61 let, doma iz Gornjegrada, Štajersko, v Ameriki od mladih let in bil član UMW. Zapušča brata Valentina v Chicagu in tri sestre: Julijo Sever in Jennie Mlakar tukaj, Josephine Jares pa v Spring Valleyju, Ill.

---

15 ANGLEŽEV PADLO V BORBAH V PALESTINI

JERUZALEM, 15. nov.—Včeraj so strojničarji židovskega podtalnega gibanja ubili štiri nadaljne Angleže, s čemur je število ubitih Angležev v teku zadnjih treh dni narastlo na 15. Dva angleška vojaka sta bila ubita s streli iz zasede, ko sta pri belem dnevu korakala po ulici v Tel Avivu.

PRIHODNJE ZASEDANJE Z.N. BO V EVROPI

NEW YORK, 15. nov.—Generalna skupščina Združenih narodov je danes z 32 proti 17 glasovom sklenila, da se bodo prihodnje seje organizacije vršile nekje v Evropi. Kot možna mesta, kjer se bodo Združeni narodi sestali leta 1948, se omenja Pariz, Ženevo in Bruselj.

ANGLEŠKA PRINCESA PRIDE V AMERIKO

LONDON, 15. nov.—Princesa Elizabeta in njen bodoči mož Philip Mountbatten bosta prihodnjo spomlad obiskala Kanado in Zedinjene države.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) ——— $8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) ——— 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) ——— 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) ——— $10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) ——— 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) ——— 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

MUČENIK LASTNEGA POHLEPA

"Ameriška domovina'" je v svojih številkah z dne 25. julija in 5. avgusta ustvarila za svoje propagandne namene novega mučenika Jožeta Stupico, provizorja v Hinjah na Dolenjskem.

Župnik Jože Stupica je bil res aretiran 27. marca 1947, toda ne kot cerkveni zastopnik, ampak zaradi kaznjivih dejanj, vsled katerih mora pred jugoslovanskimi sodišči odgovarjati vsak jugoslovanski državljan.

Aretirani Jože Stupica je znal organizirati pošiljanje paketov od Slovencev v ZDA na svoje lastno ime za uboge in po vojni prizadete farane. Hinje so bile požgane tekom vojne in ni bilo stanje kmetov zavidanja vredno, ker jim je vojni požar vpepelil njihove hiše in gospodarska poslopja. Ostali so brez oblek in čevljev. Dobro srce naših ameriških Slovencev ni moglo mirno gledati, kako trpijo njihovi dolenjski rojaki. Na tisoče paketov je prihajalo in še prihaja na Dolenjsko, ki je najbolj trpela med vojno od vseh slovenskih pokrajin. Zopet se je uveljavila slovenska vzajemnost in čut pomaganja rojaku v nesreči. Na poziv nekaterih ameriških katoliških listov so pričeli prihajati paketi tudi na Jožeta Stupico. Do tukaj je vse v redu in bi ljudje v Hinjah lahko prejemali pakete, katerih so bili toliko potrebni, kot tisoči in tisoči ostalih Slovencev.

Toda Jože Stupica, ki je prejemal pakete brezplačno, ni pokazal človekoljubja, kot so ga naši ameriški rojaki, ampak je svojim bosim in raztrganim faranom zaračunal vsak predmet, ki ga je delil iz paketov. Ni pa računal po cenah, ki so predpisane za tekstilne predmete in obutev v Sloveniji, ampak je šel po grabežljivi poti črnobozijancev. Hinjski farani so otroke čevlje in perilo. Kar je ušlo si mogli kupiti za svoje otroke čevlje in perilo. Kar je ušlo nemškim roparskim rokam, ni ušlo župnikovi blagajni.

Ljudstvo je mrmralo ob nedeljah po maši, na njivah pri delu, na sestankih volivcev. Ljudje so spraševali, zakaj lahko sosedne vasi okoli Žužemberka dobivajo od svojih znancev in prijateljev iz Amerike obilico blaga v paketih, ne da bi plačali niti centa za to, a Hinjani pa so morali plačevati po 100 in še več dinarjev za par čevljev, spodnje perilo itd.

Ljudska oblast, izvoljena od ljudstva samega, ni smela izigrati zaupanja ljudstva in je Stupico prijela ter začela celo zadevo raziskovati. Ko so ljudje videli, da se nova oblast ne boji nobenega gospoda, ne civilnega ne cerkvenega, so odprto in brez strahu iztresli pred sodniki svoje pritožbe. Tako je povedal delavec Alojz Obrstar, rojen v Selih in sedaj stanujoč v Lopati, ki spada pod Hinje, da je moral plačati župniku Jožetu Stupici 400 dinarjev za par nizkih čevljev ($8). Še več stotakov je moral odšteti župniku Janez Molak, ki mu je moral plačati nič manj kot 1600 dinarjev ($32) za par moških in ženskih čevljev; za dve moški obleki, za spodnje hlače in za pullover sweater je pa moral dati kar čisto nov sod 400 litrov velikosti. Samo reveži so bili plen skopuškega Stupice in ti so nastopali proti njemu pred izpraševalnimi organi. Ubogi Jože Šporar iz Vel. Lipja št. 3, Turk Marija iz Vel. Lipja št. 18 in toliki drugi so popolnoma razlagali takšno socialno srce Stupice, ki je dvakrat ociganil slovenske rojake: One v Ameriki, da so si odtrgali od svojih skromnih sredstev, in one doma v požganih domovih, ki so upali in verjeli v pomoč vsakega slovenskega človeka, v talarju ali brez talarja.

Seveda ni mogla biti po volji Jožetu Stupici oblast, ki je vzrasla iz ljudstva in sodila po pravici ne glede na socialni položaj krivca, ne glede na to, ali so bile njegove roke žuljave od dela ali pa samo gladke od štetja bankovcev. Zato je v pismih in dopisih v Ameriko blatil in obrekoval slovensko ljudstvo, ljudske odbore in ljudska sodišča.

V treh mesecih preiskovanja v novomeških zaporih je Stupica spoznal neizprosno pot ljudske pravice, ki je izkopalo vso njegovo moralno bedo. Nobena sila ni bila uporabljena proti njemu, pač pa težke obtožbe njegovih faranov. Ker je bil slabega zdravja, je bil poslan v bolnišnico. Zdravnik preiskovalnega zapora, znani bivši plezalec in alpinist dr. Vladimir Kajzelj, ga je pregledal 3. junija 1947 in ugotovil, da boleha na degeneraciji srčne mišice. V bolnici se mu je stanje poslabšalo ter je uprava bolnišnice ugotovila njegovo smrt dne 24. junija 1947 zaradi "anemia perniciosa-myodegeneration cordis comp."

Stupica je res mučenik, toda ne mučenik v službi cerkve ali pa svojega ljudstva, ampak mučenik svojega lastnega pohlepa. Njegova krivda je v toliko večja, ker je zlorabil zaupanje ameriških rojakov in revščino pogorelcev in vojnih sirot. Nikogar ne preganjajo ljudske oblasti, ne duhovnikov in ne drugih ljudi, ki prejemajo in delijo vsebino paketov iz Amerike. Na tisoče pisem in izjav o tem priča vsak dan. Stupica je pa sam sebe spravil v nesrečo, ker pač ne more nobena poštena oblast na tem svetu dovoliti takšno početjanje kot ga je on zagrešil.

"Ameriška domovina" pa hoče s svojim pisanjem nadaljevati zločinsko postopanje pokojnega Stupice. Ona bi hotela izpodkopati zaupanje ameriških rojakov in poštene uprave v Sloveniji. Ona bi želela, da bi bil dar dobrih ameriških rojakov izkoriščan v politične namene. Ona si prizadeva, da bi bili paketi plačani in preplačani za gonjo proti lastni stari domovini.

Slovensko ljudstvo, od njega izbrane oblasti bodo takšne poskuse zatrle, z veseljem pa pozdravile vsako socialno dejanje, ki hoče biti samo prizadevanje za težke žrtve slovenskih ljudi v njihovi borbi za svobodo in socialno pravico!

—SANS

Ilja Ehrenburg:

GLAS PISATELJA

(Prestavil: John V. Kaučič)

Naš narod ne goji in nikdar ni gojil sovraštva proti drugim narodom. Z velikim zanimanjem se je sovjetsko ljudstvo oziralo na daljno Ameriko; eni so se zanimali za Jack Londona, drugi za krasne filme in tretji za izvrstne avtomobile. Oddaleč Amerika izgleda mnogo lepša kot pa od blizu. Naši pisatelji prevajajo St. Clairja, Hemingwaya in Steinbecka, ne pa šarlatanske avtorje, kateri polnijo milijonske izdaje raznih žurnalov, in v naši kino-gledališčih pokazujemo Charlie Chaplina, ne pa lastnike sužnjev z bičem v rokah.

Veselo so pozdravili naši vojaki Amerikance ob reki Elbi. Naše ljudstvo ni maščevalno in veseleč se svoje zmage, je bilo pripravljeno pozabiti vse grenkosti vojnih let, ko se je Rusija potapljala v svoji krvi, Amerika pa—zlatu. Naši pisatelji, kateri so obiskali Ameriko, niso nikdar blatili Ameriko ali pa vzbujali sovraštvo do nje, nasprotno, vedno in povsod so hvalili vse vrline ameriškega ljudstva. Pisatelj Petrov v svoji knjigi "Enonadstropna Amerika," nam ni podal samo laskav humor o Ameriki, pač pa tudi vročo željo našega ljudstva za prijateljsko sožitje z ameriškim ljudstvom.

Tudi Kim Simonov v knjigi "Rusko vprašanje," ni postavil na prvo mesto male demone ameriške književnosti, pač pa plemenitega Smitha. Pripomniti moram, da sem po svoji vrnitvi iz Amerike skušal v celi seriji opisov, vključno z mnogimi nedostatki, pokazati vse dobre stvari Novega sveta. Če moram pa zdaj tudi govoriti o slabih in škodljivih stvareh nekaterih Amerikancev, govorim zato, ker ameriški imperializem s svojimi pomagači ogroža svetovni mir.

Ne bilo bi vredno ustavljati se, opisovajoč Ameriko, nad licemerstvom trgovca, ki je celi svet poplavil s črnim časopisjem, kričečo reklamo in žvečilnim gumijem; nikakor pa ne morem molčati, ko ta isti trgovec grozi zasuti celi svet z atomskimi bombami.

Stari ljudje so pripovedovali, da muze molče, kadar govori orožje. Dolžnost vsakega pisatelja je: glasno govoriti, govoriti zato, da ne bi govorilo orožje. Njihov glas je namenjen vsem ljudem, ki so dobre volje, pa naj žive kjer hočejo.

Dne 18. avgusta 1947, je govoril pred trgovsko zbornico v Seattle, Wash., gospod Harriman, kateri je bil med vojno poslanik Zedinjenih držav v Moskvi. Slednji je imel dovolj prilike videti vse gorje in nesrečo našega ljudstva. Brezdvomno se je večkrat srečal iz oči v oči, ko se je sprehajal po moskovskih ulicah z našimi ženami, katere so izgubile v vojni svoje može, sinove in očete. Njemu je dobro znano, da smo mi zmagali zato, ker smo najbolj miroljuben narod na svetu in ker smo sovražili vojno.

In glejte, ta isti g. Harriman je govoril trgovski zbornici v mestu, katero je tekom vojne zelo obogatelo na račun naše prelite krvi. On je rekel, da je Sovjetska zveza "največja nevarnost za svetovni mir," in da se morajo Zedinjene države "odločno boriti proti sovjetski ekspanziji in agresivnosti," ker imajo v rokah "ogromno zalogo atomskih bomb!"

Imperialistični vojni hujskači zahteva jo, da naj se našo deželo takoj zasuje z atomskimi bombami, to pa zato, ker nekaterim Amerikancem ni všeč naš družabni red. O družabnem redu se ne mislim prerekati, posebno pa ne s takšnimi gentlemani, ki brez vsakega vzroka rožljajo z orožjem. Mi na primer nismo prav nič navdušeni za ameriški družabni red in rasna diskriminacija, katera se je ohranila v južnih državah, je žalitev vsega civiliziranega človeštva. Kljub vsemu temu pa pri nas nihče ne misli, da bi se moralo radi tega zasuti Mississippi ali Georgijo z atomskimi bombami.

Tekom vojne so Amerikanci veliko govorili o pravicah malih narodov in o demokraciji; po zmagi nad fašizmom so pa k temu še dodali dodatek: "Vsem narodom je dana prilika, da prostovoljno prevzamejo nad seboj ameriško varuštvo." Mnogi ljudje na Kitajskem, v Koreji in v Indoneziji so z vseljem pozdravili "Atlantski čarter," toda za svojo naivnost so drago plačali s krvjo.

Ko so razne evropske države, osvobojene fašističnega jarma, začele obnavljati svoje svoje življenje, se je pokazalo, da so komunisti povsod postali močna narodna stranka. Komunisti so se znašli v ospredju zato, ker so bili v ospredju tudi takrat, ko ljudje niso glasovali z glasovnicami, ampak ko so glasovali s svojo lastno krvjo.

V nekaterih državah so bile organizirane koalicijske vlade, v katerih so bili zastopani tudi komunisti, kot na primer v Franciji in v Italiji. Toda ameriški mešetarji so kmalu posegli vmes in začeli uvajati svoj "red." Odločili so se, da ponovno odkrijejo Evropo ter jo priključiti k blagostanju ameriške civilizacije nekako tako, kakor so jezuiti nekoč priključili k blagostanju evropske civilizacije Paragvajce.

Evropa gladuje in zmrzuje . . . Amerikanci so pohiteli na pomoč; lačne Grke pitajo s patronami, granatami in bombami, Francozom in Italijanom so pa rekli: "Dokler ne izženete komuniste iz vlade, vam ne bomo dali ne kruha, ne premoga."

Poleg tega pa nas hočejo Amerikanci prepričati, da se mi vmešavamo v tuje zadeve. Tat kriči: "Primite ga!".

Amerikanci zelo spoštujejo psalme in izreke iz biblije. Kadar trgujejo, se sklicujejo na boga, kadar pa linčajo nedolžnega črnca, pa govore o "ljubezni do bližnjega." Zato ni nič čudno, če tudi zdaj, ko hujskajo na tretjo svetovno vojno, govore o ljubezni do človeštva, da jim krvavi srce, ko opazujejo zlo in krivice na svetu.

Zelo jih je tudi razburilo, ker je bolgarsko sodišče obsodilo N. Petkova radi zarote proti ljudski republiki. Če me spomin ne zapušča, je ameriško sodišče pred 20 leti obsodilo popolnoma nedolžna Sacco in Vanzettija; proti tej krivični obsodbi je takrat protestiral ves civiliziran svet. Amerikanci so na proteste odgovarjali: "To je naša zadeva!"

Ko sem bil lansko leto v Jacksonu, Miss., se je tam vršila obravnava proti nekemu črncu. Ko je bila obravnava zaključena in črnec obsojen, je sodnik rekel zagovorniku: "Mi dobro vemo, da je črnec nedolžen, toda oprostiti ga ne moremo, to bi vrglo slabo senco na bele priče . . ."

Priporočljivo bi bilo, če bi se Amerikanci nekoliko poglobili v svoje lastno pravosodje. V Ameriki skoro vsak mesec posade na električni stol človeka, krivda katerega je, da ima črno kožo. Kaj bi rekli gospodje senatorji in kongresniki, če bi Bolgari protestirali v Washingtonu proti krivičnostim ameriške justice?

Toda to še ni vse. Pred nedavnim so Amerikanci protestirali proti volilnemu redu na Madžarskem. Ni jim bilo všeč, ker so bili izključeni od volitev vsi bivši aktivni fašisti in nacistični simpatičarji. Na ameriškem jugu pa je odvzeta volilna pravica milijonom državljanom samo zato, ker imajo črno kožo. Kaj bi rekli gospodje v ameriškem državnem oddelku, če bi Madžari protestirali v Washingtonu glede volilne pravice v Zedinjenih državah?

Ameriške reakcionarce hudo boli, ker so Jugoslovani dali prednost maršalu Titu, ne pa izdajalcu Mihajloviću. Boli jih tudi to, ker imajo v Beogradu rajši Moskvo, kakor pa London in Washington. In to je zadosten vzrok, da vojni hujskači zahtevajo, naj se takoj Jugoslavijo, skupno s Sovjetsko zvezo, zasuje z atomskimi bombami.

(V ravno takšnem smislu se je pred nedavnim izrazil na domobranskem zborovanju "voditelj slovenskega naroda," Miha Krek. Op. prev.)

Z Jugoslavijo nas ne vežejo samo kulturne vezi, ampak tudi prijateljstvo izza vojnih let. Kaj pa veže ameriške reakcionarce s čilenskimi pastirji in venezuelskimi delavci? Prav nič! Ministri teh južno-ameriških držav si niti kihniti ne upajo brez posebnega dovoljenja iz Washingtona. Nam se to zdi krivično, toda kljub temu si nihče izmed nas ne drzne zahtevati, da naj se Nicaraguo, skupno z Zedinjenimi državami, zasuje z atomskimi bombami.

Amerikanci se izgovarjajo, da to delajo radi lastne obrambe. Toda kdo jim verjame, da dalmatinski viničarji in albanski kmetje ogrožajo New York, in da pennsylvanski farmarji ne bodo spali mirno, dokler se Jugoslavija ne izpremeni v Guatemalo. Ameriško ljudstvo je zelo humoristično in prav gotovo se z zadovoljstvom smeji, ko dnevno čitajo, da Albanija ogroža varnost Zedinjenih držav. Oni dobro vedo, da ima Albanija komaj en milijon prebivalcev in da je oddaljena deset tisoč kilometrov od Amerike.

Amerikanci nas obtožujejo vmešavanja v sosednih državah. Resnica pa je, da Amerikance jezi to, ker naša bližina preprečuje njihovo vmešavanje v Bolgariji in Romuniji.

Za Trst sta se dolgo pričkali Jugoslavija in Italija. Tam žive Slovenci in Italijani. Ameriški imperialisti so spoznali, da je Trst važna postojanka, iz katere se lahko napravi močno vojno postojanko za obrambo proti komunizmu. Zato ameriški kolonarji dan za dnem kriče o "interesih v vzhodnem delu Sredozemskega morje" in njihove bojne ladje so se naravnost zaljubile v grška, italijanska in turška pristanišča.

Musolini je imenoval Sredozemsko morje za "mare nostrum". (naše morje). Duče je bolehal na maniji po slavi in njegovi rojaki so popolnoma prav storili, ker so ga obesili za noge. Toda Dučejeva bolezen je bila samo lahak prehlad v primeru z manijo ameriških imperialističnih sanjačev, kateri mislijo, da je Bližnji vzhod predmestje Wall Streeta in Sredozemsko morje "our sea."

V Ameriki je zelo razširjena pripovedka o nekem Davidu Crockettu (on je živel pred nekako sto leti in je bil celo kongresnik Zedinjenih držav). O njem pripovedujejo, da je nekoč na lovu z enim strelom ubil raco in srno, da je ob tistem trenotku ubil klopotačo in padel v reko, iz katere je prišel s polnimi žepi rib. Nekako tako so Amerikanci prišli iz zadnje svetovne vojne. Z enim mahom so dobili postojanke v Afriki in Greenlandiji, se znašli na Kitajskem in v Koreji, poleg tega pa se je kar čez noč znašla v njihovem žepu še Grčija in Turčija. Kljub temu pa ameriški imperialisti trdijo, da mi krademo tujo zemljo in da se vmešavamo v notranje zadeve drugih držav. Toda narodi vedo, da eni zasužnjavajo, drugi pa s svojim primerom navdušujejo, da eni polnijo svoje žepe, drugi pa nesebično pomagajo.

Ameriški narod, kakor tudi vsi ostali narodi, želijo mir na svetu. Če pa Amerikanci ne morejo ukrotiti domače vojne hujskače, jih zato ne morejo ukrotiti, ker so stalno zavajani z lažnjivo propagando in senzacijami, katere se dnevno kujejo v njihovih kovačnicah. Njihovo časopisje dan za dnem trobi, da Ameriki preti nevarnost od Rusije in Jugoslavije, a pametni Amerikanci nimajo popolnoma nobenega orožja, da bi se branili proti domačim gangsterjem. Ko pravim to, ne mislim samo na svobodo, katero uživajo politični izzivači, ampak mislim tudi o pomanjkanju razsodnosti povprečnega Amerikanca, ki ni v stanu odkriti gnusne laži pod visoko donečimi frazami.

Povprečen Amerikanec je srednje naobražen človek—na dobro, ne slabo. On mnogo bolje pozna fiziko, kakor pa politiko; dobro pozna zgodovino svoje dežele, toda Stari svet je zanj "terra incognita" (nepoznana dežela).

Za časa mojega bivanja v Ameriki je neki sodnik obsodil na denarno kazen nekega moža radi razžaljenja časti, ker je rekel svojemu sosedu, da je socialist. Sodnik je dejal obtožencu, da je "socialist" žaljivka, ker je socialist "človek, ki si hoče nepostavno prilastiti tujo lastnino." Neka mlada ekonomistka iz Texasa mi je rekla, da je Berlin —najstarejše mesto na svetu in da so njegove stene poslikane z Rafaelovimi slikami.

Neki časnikar pa me je radovedno vprašal: "Zakaj vi, Rusi, nazivate eno in isto mesto z dvemi imeni?" Ko sem se zainteresiral in ga vprašal, kaj misli s tem, mi je odgovoril, da sta Budapest in Bukarest eno in isto mesto, za katero mi rabimo dvoje imen.

(Dalje prihodnjič)

Vabilo na prireditev Mladinskega pevskega zbora

Cleveland, O.—Ponovno je napočil čas, ko bo naš collinwoodski Mladinski pevski zbor pokazal, kaj je vse zmožen prirediti in zapeti.

Ko nam bodo podali igro "Janko in Metka," se bomo prepričali, da se ni treba bati, da bo slovenščina kdaj izumrla v vrstah naše mladine. Zapeli nam bodo tudi nekaj izvrstnih pesmi, katere sedaj tako marljivo učijo, kot čebelice, ko nabirajo po rožah med. Vsak se bo lahko prepričal, da bodo res žvrgoleli kot škrjančki v spomladi. Tistim pa, ki bodo koncert prezrli, bo gotovo žal, da so zamudili takšno krasno prireditev.

Naši mladi pevci so v zelo dobrih rokah. Vsakemu je že znano, da ko se Mrs. Vadnal za nekaj zavzame, se obeta nekaj res dobrega. To bo tudi ob tej priliki, kajti ona uči našo mladino peti. Drugi naš dobri učitelj pa je Mr. John Steblaj in tudi to že veste, da kadar on uči, se vse dobro nauči. Torej ste zagotovljeni, da Vam ne bo žal, če pridete od blizu in daleč na našo prireditev. Saj vas prav otroci s slovensko pesmijo razveselijo do dna srca.

Torej na svidenje vsi, mladi in stari, 30. november ob 4. uri popoldne v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Naj vas še obvestim, da bo po igri ples, za katerega bo igrala Sokach orkestra. Kuharice se že sedaj pripravljajo, pa tudi natakarji imajo vse pripravljeno, da namočijo suha grla.

A. Zadnik,
16405 Trafalgar Ave.

ŠKRAT

Krivica

Major zaloti nekega dne na svoje veliko začudenje svojo ljubico Rozalko v intimni zabavi s svojim slugom.

"Ali se ne sramujete," ji ves jezen očita, "da se spozabljate z navadnim prostakom?"

"Ah, gospod major, če bi se sodilo po čvrstosti objemov, bi moral biti vaš sluga najmanj general."

Živa Venera

Stari skopuh Oderin vidi pri slikarju sliko Venere in vpraša po ceni.

"Pet tisoč dinarjev", reče umetnik.

"Pet tisoč? Za ta denar si lahko kupim živo Venero . . . "

Težak odgovor

Lojzek: "Čuješ, očka, kaj pa dela veter, kadar ne piha?"

Po sebi sodi

"Vaša knjižnica je pa res lepa in bogata. Ali mi ne bi posodili kakšno knjigo?"

"Ne dragi prijatelj, knjig načelno ne izposojujem, kajti nihče jih ne vrača . . . Vidite, to so tudi same izposojene knjige . . . "

Odkritosrčna služkinja

Gospodar (novi služkinji): "Ali vam je moja žena že povedala, kaj vse imate delati zjutraj?"

Služkinja: "Da! Milostljiva so rekli, da moram najprej skuhati kavo, potem pa očistiti vašo obleko in čevlje, da vi pač čimprej odidete od doma . . . "

Čudno

"Gospod zdravnik, kako je le to mogoče, da je po štirimesečnem zakonu že otrok?"

"Pomirite se milostiva, to se primeri samo prvič."

Blažilo

Mira: "Vi veste, da dvori vaš soprog lepi modistki, pa se ne razburjate?"

Mila: "Niti najmanj, zakaj on mi je tekom tega meseca kupil že štiri klobuke samo zato, da ima izgovor, ko hodi k njej."

JOŽE BON:

"ČUDEŽ" V PREKMURJU

V Prekmurju je več vasi, v katerih žive cigani. V neki teh vasi se je lansko jesen zgodil čudežu podoben dogodek, ki je letos ob žetvi in oddaji pšenice zopet oživel.

Ko je začela lansko jesen pšenica na njivah zeleneti, ni imel Cigan Janoš nikjer obstanka. Žena Etelka je odnašala z mize na pol izpraznjene krožnike, a sedemletni Miško — Janošev sin — je moral večkrat namazati pete, da se je umaknil grozeči očetovi roki.

Letos ob mlačvi pa bi se Janoš najraje nekam umaknil. Šel bi tudi na konec sveta, le da ne bi slišal "tega prokletega brnenja" mlatilnic. In ko je kmalu za tem peljal skozi vas njegov znanec — kmet iz sosednje vasi — pšenico, da jo odda na zbirališču, je v Janošu ob kmetovih besedah: "No, Janoš, kdaj boš pa ti odpeljal svoj pridelek?" — zavrelo. Izginil je neznanokam in se vrnil šele, ko je bil odkup žita v teh krajih končan.

*

Lansko leto je tudi Janoš dobil ob agrarni reformi kos zemlje, če tudi ni bil bogve kako vnet za njo. Zaprosil jo je zato, da bi enkrat za vselej zamašil kmetom jezike, ki so stalno opletali: "Len si in ne maraš delati!" Pluga ni kaj prida "obrajtal" in lahko bi na roko naštel dneve svojega življenja, v katerih je oral. Ni bil vajen zemlje. Navadno je odhajal na priložnostna dela, ali pa je z gosli opajal ljudi po prekmurskih kavarnah in gostilnah.

Tako je nekam od daleč in po strani ogledoval dobljeno zemljo in tudi orodja za obdelavo zemlje ni imel nič kaj rad. Gledal je kmete, kako orjejo. Tudi on je zoral njivo. Oblast mu je dala dva mernika pšenice za seme.

Zvečer, ko sta se z Etelko razgovarjala, je nenadoma utihnil. Neka — od samega vraga poslana — misel se mu je zagrizla v možgane. Dva mernika lepe, zlate pšenice . . .

"Etelka, kaj, ko bi spekla pogačo?"

Etelka je imela v glavi isto misel kot Janoš, le izdala se ni.

"Iz česa?" — ga je vprašala.

S pogledi sta se ujela na vreči pšenice, ki je slonela ob zidu pri vratih.

Dva, tri dni po tem razgovoru je mali Miško jedel lepo, belo pogačo, ki ni bila nič manj bela od njegovih resnično belih zob.

*

V jutru po velikem grehu, ki ga je Janoš storil z Etelkino pomočjo, je zgodaj vstal. Z konjičkom in branami je odšel na zorano njivo in jo zbranal, da je bilo veselje. Etelka in Miško sta za njim drobila grude. Ko je pridna trojka zagledala kmeta iz sosednje vasi, ki se je približeval njihovi njivi, je še bolj "z ihto" delala. Kmet je začudeno strmel v njivo in Janoša.

"Janoš, oprosti mi! Sedaj vidim, da sem ti delal krivico, ko sem rekel, da ne znaš obdelavati zemlje!"

Janoš se je skrivaj namuznil in delal naprej brez odgovora.

Njegova njiva je bila tako skrbno obdelana, da bi lahko služila za primer marsikateremu kmetu v okolici. Lepo zorana in zbranana je čakala, da iz nje požene pšenica, katero je dobil Janoš od oblasti.

*

Jesensko sonce je lansko leto po Prekmurju posejano pšenico kmalu zbudilo v življenje. Tako je bilo tudi v vasi Kramarovcih.

Vsepovsod po poljih je zelenela in pričakovala, da jo pokrije zdrav, suh sneg, tako, da bo lepo prezimila. Le nekaj je bilo, čemur niti sonce nad Prekmurjem ni moglo priti do živega!

Janoševa njiva — lepo zorana in zbranana — nikakor ni hotela ozeleneti. Cigani so se zbirali ob njej in se čudili. Ženske so zavijale z očmi, moški pa kleli. Janoša in Etelko je tiščala pšenica v želodcu. Gledala sta z vsemi drugimi v trmasto zemljo in zabavljala čez boga, hudiča, čez prave in hudobne angele.

"Cigan je bil vedno revež! Še zemlja ga ne mara in mu ne privošči belega kruha!" — To so ugotovili cigani ob Janoševi njivi.

Nekaj dni je ostal čudež — čudež. Prekmurski kmeti pa niso neumni. Kmet, Janošev znanec iz sosednje vasi, je prišel lepega dne mimo Janoševe hiše in mu rekel: "Ti, Janoš, meni se zdi, da ti sploh pšenice nisi posejal!"

Janoševe črne oči so se ob teh besedah še bolj zasvetile. Malo je manjkalo, da ni prijel kmeta za rame in ga stresel: "Kaj praviš? Da je nisem posejal?" Etelka je pritekla Janošu v pomoč.

"Dobili smo pokvarjeno pšenico! Poparjeno z vrelo vodo, da veš!" Etelki je šlo na jok in skozi solze je vsa nesrečna pripovedovala, koliko truda z oranjem in brananjem je šlo v nič. Janošu in Etelki so se pridružili tudi ostali cigani iz vasi in vsi užaljeni govorili, da je to, kar se z njimi dela, nezaslišan greh.

Eni in drugi so se z odborom dogovorili, da preiščejo Janošev "čudež". Z motikami so šli nad svojeglavo njivo in jo prekopavali. Kopali so kot za stavo, toda o pšenici — ne duha, ne sluha. Posebno Janoš z Etelko je bil pri kopanju neutrudljiv. Miško pa se je čudil očetu in materi, da sta tako neumna in iščeta pšenico tam, kjer je ni.

Janoševo in Etelkino sramoto so na koncu ugotovili, da Janoš pšenice sploh ni posejal in da je s tem napravil veliko sramoto svoji vasi.

*

Z meseci je prišel Janošev greh v pozabo. Zima je bila kolikor toliko zdrava in kmetje se niso zastonj veselili dobre letine. Med tem ko je posejana pšenica po Prekmurju prezimovala, je Janoš kar dobre volje igral gosli, le kadar ga je Miško vprašal, kdaj bodo spet jedli "čisto belo pogačo", je vzrojil in nič slabo mislečega Miška napodil.

Prekmurske pomladi so lepe, skoraj lepše kot kje drugje. Zato je njene ljudi za dalj časa tato težko odtrgati od Prekmurja. Vedno znova jih vleče ravnina, katera človeka, ki je ni vajen, utruja. Tudi lanska pomlad je Prekmurčane vzradostila. Žito je lepo prezimilo, letina dobro kaže. Polja so oživela in prekmursko oko je veselo gledalo na morje pšenice, ki se je tako prijetno valovilo po ravnini. Janoš se je umikal tej lepoti. Posebno svoji njivi se je umikal in delal velike ovinke mimo nje. Rast pšenice na njivah vaščanov ga je vedno bolj grizla, posebno, ko so ga sosedje in okoličani začeli znova zbadati.

Žetev je povsod lepa.

Prekmurci so peli. Dekleta so se že razgovarjala, kako bodo spletle lepe "dolžnjake", s katerimi bodo tekmovale na septemberskem festivalu v Murski Soboti, le Janoš je molčal in se umikal ljudem. Ob mlačvi ga je šeše bolj zadelo. Mlatilniško brnenje ga je venomer opominjalo na greh, ki ga je storil lansko leto in ko ga je kmet iz sosednje vasi pobaral zaradi odkupa, je bil ves iz sebe. Njegovih sedem poglavitnih grehov ga je pognalo iz vasi. Odšel je k svojemu znancu — prijatelju v vas blizu Murske Sobote. Tam je ostal ves čas molčeč in ni bilo žive duše, ki bi ga mogla pripraviti do prave besede. Premišljeval je in stokrat preklel pšenico, ki jo je z Etelko in Miškom pojedel. Ko se je spomnil, da se bo v teh dneh vrnil z mladinske proge sin njegovega soseda — cigana, kateremu je obljubil, da ga bo ob vrnitvi obdaril z belo pogačo, ga je še močneje zabolelo.

Ne, nikoli več me ne bo pšenica tiščala v želodcu!

*

Vrnil se je v vas.

Z obljubo, ki jo je nosil v sebi, je lažje prenašal zbadljivke. Odšel je na odbor. Dolgo v večer se je tam zadržal. Odkrito se je razgovoril s predsednikom odbora in ko je odhajal, je krepko stisnil roko kmetom in ciganom, ki so se zbrali pred hišo: njivo imam, prav tako plug in brane, pšenico za seme bom tudi dobil in . . .

Ko bomo letos prišli v Prekmurje, bomo videli, da je Janoš mož beseda: zasejana pšenica bo zelenela v Janoševo in Etelkino veselje, posebno pa v veselje malega Miška, ki bo zopet jedel — in to še večkrat — belo pogačo, prav tako, ali pa še bolj belo, kot so njegovi res beli zobje.

Uncle Sam Says

What did the Secretary of the State of Wyoming say to the Banking Commissioner when they met in Cheyenne in 1937? "I'd like to find a plan to assure a comfortable retirement for myself and my family," said the Secretary of State. "Why don't you do what I am doing, buy Savings Bonds regularly out of income?" his friend replied. Today they have begun the second 10 years of their retirement plan. The then Secretary of State is now Governor Lester C. Hunt, and the former Bank Commissioner is the present director of Savings Bonds sales. You, too, can emulate their example. If you invest $18.75 each month in a Series E Savings Bond of $25 maturity value over a period of 20 years and hold ALL the bonds to maturity you will receive an average yearly income of $700 for the ten years following.

U. S. Treasury Department

Društveni koledar

NOVEMBRA

21. novembra, petek. — St. Vitus Cadets SZZ. — Ples v avditoriju SND.

22. novembra, sobota. — Društvo Lunder-Adamič št. 28 SNPJ — Ples v avditoriju SND.

23. novembra, nedelja. — Pevski zbor "Abrašević" — Koncert v avditoriju SND.

28. novembra, petek. — Athletic League SNPJ. — Ples v avditoriju SND.

23. novembra, nedelja — Koncert pevskega zbora Jadran v SDD na Waterloo Rd.

27. novembra, četrtek — Koncert pevskega zbora "Zarja" v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

27. decembra, sobota. — Društvo Sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ—Ples v avditoriju SND.

29. novembra, sobota. — Loška dolina — Ples v avditoriju SND.

29. novembra, sobota. — Plesna veselica Kluba društev SDD v Društvenem domu na Recher Ave.

30. novembra, nedelja. — Croatian Cultural Club. — Koncert v avditoriju SND.

30. novembra, nedelja — Koncert Mlad. pev. zbora SDD na Waterloo Rd.

31. decembra, sreda. — Silvestrov večer Slov. nar. doma in Kluba društev SND—Ples v obeh dvoranah SND.

DECEMBRA

5. decembra, petek.—Veterans Blaškovič Post 5275—Ples v avditoriju SND.

6. decembra, sobota. — Croatian Pioneers štev. 663 CFU — Ples v avditoriju SND.

7. decembra, nedelja. — Hrv. Narodno Viječe—Koncert v avditoriju SND.

7. decembra, nedelja. — Koncert pev. zbora Slovan v Slov. društ. domu na Recher Ave. ob 3:30 pop.

7. decembra, nedelja — Ples društva Združeni bratje št. 26 SNPJ v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

12. decembra, petek. — Richman Memorial Post No. 661 —Ples v avditoriju SND.

13. decembra, sobota. — Comrades No. 566 SNPJ—Ples v avditoriju SND.

14. decembra, nedelja.—Young Clevelanders Club — Ples v avditoriju SND.

14. decembra, nedelja — Ples Kluba slov. žena v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

19. decembra, petek.—Veterans Club—Ples v avditoriju SND.

20. decembra, sobota — Spartans No. 576 SNPJ—Ples v avditoriju SND.

21. decembra, nedelja — Ples Ženskega odseka v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

25. decembra, četrtek — Ples Soc. kluba št. 49 JSZ v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

28. decembra, nedelja — Ples Podr. štev. 41 SŽZ v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

31. decembra, sreda — Silvestrova zabava zbora "Jadran" v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

31. decembra, sreda. — Silvestrov večer Kluba društev SDD v Društvenem domu na Recher Ave.

JANARJA - 1948

3. januarja, sobota. — Društvo Napredne Slovenke št. 137— Ples v avditoriju SND.

9. januarja, petek. — Veterans Club št. 2—Ples v avditoriju SND.

10. januarja, sobota. — Glasbena Matica—Ples v avditoriju SND.

11 januarja, nedelja. — Ples društva "Vipavski raj" štev. 312 SNPJ v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

11 januarja, nedelja. — Ples in igra dramskega društva "Naša zvezda" v Slov. društvenem dobu na Recher Ave.

16. januarja, petek—Comrades št. 566 SNPJ—Ples v avditoriju SND.

17. januarja, sobota. — Glas clevelandskih delavcev S.D.Z. —Ples v avditoriju SND.

18. januarja, nedelja. — American Russian Club—Koncert v avditoriju SND.

23. januarja, petek. —Cavalier Club—Ples v avditoriju SND.

MANDEL'S SHOE STORE

NASVETI ZA PRAZNIKE . . .

Vsi veste, da bodo čevlji dražji, toda mi vam še vedno lahko postrežemo po starih cenah. Preskrbite se z obuvalom zdaj in ne odlašajte.

Mi imamo kompletno zalogo novih jesenskih vzorcev za vso družino, vseh mer in širokosti.

POZOR!

Prejeli smo več kot 100 parov ženskih visokih čevljev, vseh mer in zelo široke, ki so zelo pripravni, da jih pošljete v stari kraj.

Čas je tudi,

da si preskrbite robarje. Imamo veliko izbero in kompletno zalogo vseh vrst in vzorcev.

MANDEL'S SHOE STORE

6107 St. Clair Ave.

POLEG GRDINA SHOPPE

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticiralo in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVE.
vogal E. 62nd St.; vhod samo na E. 62 St.
Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.
Tel.: EN 5013

Zastopniki "Enakopravnosti"

★

Za st. clairsko okrožje:
JOHN RENKO
1016 E. 76th St.

★

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:
JOHN STEBLAJ
775 East 236 St.
REdwood 4457

★

Za newburško okrožje:
FRANK RENKO
11101 Revere Ave.
DIamond 8029

DRUGA IZDAJA

ENGLISH - SLOVENE DICTIONARY

(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

CENA $5.00

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENdicott 0718

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo priljubljene povesti

BORIS GORBATOV

NEUKROČENI

TARASOVA DRUŽINA

(Nadaljevanje)

— Tako . . . tako se je naredilo . . .

— Meni si pa pravil: grem v vojsko!

— No, oče, nisem mogel povedati vsega . . . — je skomizgnil z rameni Stjepan.

— Zakaj tako? — je mračno vprašal oče.

— Moje opravilo, — je odvrnil Stjepan, oziraje se na okoli, — je tajno, partijsko . . . O tem ne kaže govoriti.

— V tej stvari ni nepartijcev! — je jezno zarenčal stareč. — Lahko bi bil povedal. Tujcev ni. Zdaj smo vsi partijci. Nemci so nas naučili . . .

— Da, — se je zasmejal sin. — Zdaj bi že sam dejal tako. Tudi mene so marsičesa naučili.

— A kje je Valja? Evakuirana?

— Ne . . . Tukaj je . . .

— Kje tukaj? — se je začudil starec.

— No, sploh tu . . . Kakor jaz, okrog hodi . . . — sklonil se je bliže in zašepetal: — Prav zdaj je tam . . . na neporušeni zemlji . . . Pri naših . . . Nasproti ji grem . . . Srečati se morava.

— Kaj praviš? — je zategnil Taras. — Glej si jo, Valjo! Saj je vendar ženska!

— Gotovo, saj veš da je!

— Najmlajša tudi ni!

— Prigovarjal sem ji . . . A odgovorila je, kakor ti: zdaj ni nepartijcev. Pa ti gre.

— Gre! — vzkliknil Taras in se udaril po kolenu. — A! Razloži mi, prosim! Meni niti besedice, niti namiga . . . pasja deca! Tega vama ne odpustim!

Stjepan se je nasmehnil, rekel ni nič.

— Kako da ne vprašaš po sinu? — je zagodrnjal starec. Pozabil si na očeta in na sina? Takšna sta torej . . .

— Saj vem o njem . . . nekaj malega . . . Živ je Ljonka, pa zdrav. Kajne?

— Zdrav je, res, — je odvrnil Taras in se nenadoma zdrznil . . . Postoj, postoj. Kdo pa ti je pravil?

— Nastja . . . — je komaj spravil iz sebe sin. — Včasih mi kaj piše . . . Ljudje mi prinesejo . . . .

— Ta-a-ko . . . — je žalostno pokimal Taras. — Zarotniki! Nikdar ti tega ne odpustim, Stjepan! Ne oprostim, ne! A Nastjo nabijem, ko se vrnem.

— Svoj greh sem priznal, — se je zasmejal sin. — Saj vidiš, ničesar ne tajim.

— Ne tajiš! Svojemu očetu da bi tajil! A kdo te je naredil človeka, kaj? Jaz, če hočeš vedeti, jaz sem te tudi vpeljal v boljševike!

— Pst!

— Mar ni res? — je vprašal šepetaje še zmerom razburjeni Taras.

— Res je, oče, res. Vse je res!

— Nobenega veselja nimam z vami, vražji otroci! — je nepopustljivo vrtal dalje. — Eden je prišel v ujetništvo, jedva se je izvlekel. Drugi se zatajuje očetu. O tretjem ni vesti. Jaz pa, stari norec, hodim po svetu sam, kakor štor.

Zopet se je ozrl k sinu. V temi je komaj razločil njegov obraz, samo oči so se bleščale.

— Pa daj! — je spregovoril starec z drhtečim glasom. — Daj da se poljubiva, kakor se spodobi. — Objel je sinovo glavo, jo pritisnil k sebi in mu zašepetal naravnost v uho. — Hvala ti, ssne! Hvala, da me nisi prevaril . . . Zidal sem nate bolj kot na vse druge . . . Hvala! — in ga je poljubil. Nato ga je lahno odrinil in dobrodušno zagodrnjal; — Ej, kako si kosmat! Samo po glasu sem te prepoznal. Glas je moj. No, pojdiva!—je dejal in vstal. — Pokažem ti svoje sopotnike.

Vrnila sta se k ognju in Taras je predstavljal Stjepana.

— Glejte, rojaka sem srečal.

— A-a! — se je ravnodušno prisrčno odzval Pjotr Petrovič. — Prisedite, pogrejte se!

Pjetuškov je z neodločenim pogledom ošinil Stjepanov obraz in — že pozabil nanj. Prijel se je z obema rokama za glavo, gugal nad ognjem, vzdihoval in nekaj godrnjal.

— Ali ste bolni? — je spoštljivo vprašal Stjepan.

— A? Da, da . . . Bolan . . . bolan sem . . . — je mrmral brivec. — Star, majhen, neuman človeček . . . to sem jaz . . Prosim . . . In ničesar na svetu ne potrebujem . . . Ničesar . . . Samo bombo. Eno bombo. Drugega ne bom rekel nič.

Stjepan se je nasmehnil. Vsi razgovori na veliki cesti so se končali s hrepenenjem po bombi, to je dobro vedel. Zato je tudi ljubil veliko cesto, ker so tu govorili ljudje prosto, se niso zatajevali, ne kakor v mestih in po vaseh, kjer ti gledajo neznanca nezaupljivo in se vnaprej boje tega, kar bo rekel, in tega, kar bo zamolčal.

Na veliki cesti govorijo vedno o bombah, in Stjepan je večkrat pomislil: če bi vsako rusko srce, ki sovraži Nemca, vrglo na sovražnika po eno bombo — eno samo bombo, — ne bi ostalo niti sledu za nemško vojsko. A samo sovraštvo ne meče bomb, — tudi to je vedel. Bombe meče junaštvo.

Stjepan je zdaj ležal pri ognju, gledal v plamen, a mimo njega so hrumeli vsi meseci borb in hoje skozi muke.

7

Hoje skozi muke? Ne, to ni prav povedano. Bile so muke, bile. In sumničenja je bilo, mrzlega, bodečega. In bil je obup, za goltanec je stiskal. Vsega je bilo! A zato so bili tudi trenutki navdušenja, nenavadnega, polnega sreče, ko si nekje na cesti, v mraku, srečal neznanca, vendar rojaka, on pa ti zaupljivo razkrije vse bogastvo svoje duše, neukrotljive, prelestne ruske duše, in te vpraša: "Kaj naj storimo, tovariš? Nauči nas, kaj naj naredimo!" — ti pa mu daš v koprneče roke orožje. Ne, ni hoja skozi muke. Dobro je povedal starček, oče: "išči neopustošenih duš". Da, išči . . .

Ko sta v juliju stala z ženo na cesti in so mimo njiju šle zaprašene poslednje kolone proti vzhodu, je iznenada za minuto — a ta minuta je bila dolga — občutil, kako mu počasi, a nezadržno, leze zemlja izpod nog . . .

— Valja! — je dejal, ne da bi se ozrl k ženi. — Zate še ni prepozno. A?

Tiho se je zasmejala.

— Zakaj ste moški vsi takšni? Za boga, hujši kot matere. Mati bi blagoslovila . . .

On je pa čutil, kako mu leze, leze izpod nog zemlja, na kateri je bilo tako lahko in prijetno živeti.

— Če bi le odšla, Valja? Tudi brez tebe bo vse opravljeno.

— Jaz pa nočem, da bi bilo brez mene opravljeno, — je dejala in se zmračila. — Zdaj ni nepartijcev . . . .

Objel je ženo krog ramen, pobožal njene lase, ki so že siveli. Zadnje kolone so odšle na vzhod, prah jih je požrl.

Tistega večera sta Stjepan in Valja Jacenko stopila v ilegalnost — to je bilo kakor selitev na drugi svet. Stjepanu je bilo težje kot Valji.

Ni se takoj zavedel tega, kar se je bilo zgodilo. Še včeraj je stopal. Stjepan Jacenko, trdno, zaupljivo in zanesljivo po zemlji — danes se mora plaziti nå skrivaj. Po lastni zemlji.

Ta zemlja . . . Poznal jo je dobro, na stotine vrst naokrog, njene gube, njene sklade in robove, njena vsakomur vidna bogastva in njemu samemu znane bolečine in potrebe . . . V nji je gradil mesta, vrtal nove rove, delal načrte, kje in kaj naj rode polja ter bdel nad njimi nežen kakor mož in skrben kakor graditelj. Zato mu je izročila tudi oblast nad seboj in nad ljudmi, ki so na nji živeli, ter ga postavila za gospodarja.

Bil je neutrudljiv in strog gospodar. Najraje je sam poskrbel za vse. Ni oproščal ničesar, ne sebi ne drugim. Marsikdaj je ustavil avto na poti, izstopil ter zaklical: "Ne orji tako! Tako ne gradimo mostov! Tako ne narediš brane! Storite tako in tako. Vpričo mene. Da vidim!" Ljudje niso vprašali, s kakšno pravico jim ukazuje ta neznani, krepki možakar. Iz njegovega velikega, mogočnega telesa je kipela struja oblasti. V njegovem globokem in silnem glasu je bila oblast. V njegovih ukazajočih, ostrih, plamenečih očeh je bila oblast. In ljudje so ga krotko ubogali.

Zdaj pa mora Stjepan krčiti svoje veliko telo. Zdaj mora biti neopažen. Naučiti se mora šepetajočega govorjenja. Molčati, čeprav bi duša najraje vpila in jokala. Ugasniti oči, da skrije v poslušnem telesu svojo neposlušno dušo.

Samo to ve Stjepan, koliko truda in muke ga je veljalo. In Valja ve! V dolgih letih družinskega življenja si nista bila tako blizu, kakor danes. Valja je vse videla, vse razumela.

— Kako bova' začela, Valja? — jo je vprašal prvi dan njunega ilegalnega življenja. Vprašal je kakor mimogrede, brezbrižno, kakor da ne vprašuje nje, marveč samega sebe na glas, a ona je slišala in razumela: zmedel se je Stjepan, ne zna . . . muči se . . .

Da, zmedel se je . . .

Poprej je vedno vedel, kako je treba začeti, kako spraviti v tek veliki, ogromni stroj svojega aparata. In noč in dan se je tresel, drdral pri vhodu motor zaprašenega, z blatom oškropljenega "sinjega ekspresa". Trepetale so gospodične v telefonski centrali. Stotine ljudi so bile pod njegovo oblastjo in čakale njegovih povelj.

Zdaj pa je bil Stjepan sam. Sam z Valjo. Majhno, suho žensko. In tam nekje v nočni temini sedi še kakih deset takšnih, kot on, skriti po razpokah čakajo; pride človek, ki bo povedal, kako je treba stvar začeti. Ne vedo, kdo je ta človek. Samo toliko vedo: priti mora. Ta človek je Stjepan.

Proti njemu — silni in okrutni sovražnik. Ne Stjepan, on ima oblast. Ne Stjepanova, njegova je dežela. Ne Stjepan, on ima vojsko.

— Torej glej, Valja, — je dejal neodločno, — prosim, takole bova naredila . . . Ti ostaneš tu . . . kot center . . . Jaz pa grem k ljudem.

— Dobro! — je rekla in ga pazljivo motrila. — Pojdi, tako je prav.

(Dalje prihodnjič)

Razno

HIŠA NAPRODAJ

8 sob hiša s 5 sobami in stranišče spodaj; zgoraj 3 sobe in kopalnica. Zadaj je cottage z 2 sobami. Garaža za 2 avta. Lota 85x150. Nahaja se blizu slovenske cerkve v Euclidu in transportacije. — Cena zmerna. — **IV 0957.**

NAZNANILO!

Naznanjam vsem, kateri ste iz zelenega štajerja in vsem drugim Slovencem, da se zopet dobijo krvavice, rajževe, in mesene prekajene klobase po starokrajskem okusu, in sicer pričenši v soboto 22. novembra. **FRANK PRESKAR, 15917 Saranac Rd., Cleveland 10, Ohio, LI 1299.**

Prodajalke

za polni ali delni čas. Prijetne delovne razmere. Tedenska plača.

McCrory's
500 Euclid
Vprašajte za Miss Blanco

RAZPRODAJA
KOŽ IN USNJA
za pošiljke v stari kraj
MARTIN JAKULIN
12520 Shaw Ave.

VETERAN

z ženo in osem mesecev starim otrokom želi dobiti v najem stanovanje s 3-4-5 sobami. Kdor ima za oddati, naj pokliče **CL 9861.**

POHIŠTVO

popravimo in nanovo tapetiramo na vašemu domu. Damo nove trivrstne vzmeti in dobro napolnjene sedeže, itd. Pokličite
SW 6890
1142 E. 66 St.

MOŽ IN ŽENA

SREDNJE STAROSTI, ŽELITA dobiti v najem stanovanje s 4 sobami in kopalnico; od E. 55 St. naprej. Oba zaposlena. Naslov se naj pusti v uradu tega lista.

NUJNO POTREBUJEM

stanovanje ali apartment. Žena in otrok sta sedaj drugje. Najraje bi radi na vzhodni strani, toda vzame se stanovanje kjerkoli. Sem stalno zaposlen.
Mr. Carson, FA 7878 do 5. zv.
AC 4868 po 5. zv.

STANOVANJE V NAJEM

V najem se odda stanovanje s 7 sobami na farmi v Euclidu. Podrobnosti se poizve po 6. uri zvečer. Pokličite
IV 6662

Gremo v Florido za zimo

Imamo prostora na avtu za enega moškega ali moža in ženo. Za podrobnosti vprašajte na
1557 East 65th St.
Cleveland 3, Ohio

IMATE
ZDRAVNIŠKE PREDPISE?

Ko vam zdravnik predpiše zdravila, je važno, da so ista skrbno in pravilno sestavljena. Naša lekarna je za natančno in dobro sestavo zdravniških predpisov prejela že štiri trofeje. Prinesite vaše predpise k nam.

Mandel Drug
LODI MANDEL, Ph. G., Ph. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 WATERLOO RD.
Cleveland 10, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah

Avti naprodaj

MI ŠE VEDNO PLAČAMO
VELIK BONUS
za vaš nov ali rabljen
AVTO
Pokličite ali pridite k
BELL MOTORS
2400 Euclid
Odprto ob večerih

Posluga

WIDGOY'S PHOTO STUDIO
485 East 152nd St.
Se priporočamo za izdelavo vseh vrst slik po zmerni ceni. Odprto ob nedeljah.

AUGUST KOLLANDER
v Slov. Nar. Domu,
6419 St. Clair Ave.

POŠILJA DENAR v Jugoslavijo, Trst, Gorico, Avstrijo, Italijo in druge kraje; vsaka pošiljatev je jamčena;

PRODAJA ZABOJE za pošiljanje hrane in obleke v staro domovino in sprejema tudi zaboje za odpošiljanje v stari kraj.

Pri Kollanderju boste vedno dobro postreženi.

Zemljišča

Izvrstna prilika

Naprodaj je grocerijska trgovina, mesnica in delikatesna trgovina z C 2 licenco. Lastnik odhaja izven mesta.
GL 1101 ali PO 3738

VELIK NAKUP

Lastnik prodaja za $10,500, hišo s 7 sobami in kopalnico; fornez na plin, avtomatični tank za vodo, trajni linolej, kombinacijska okna; velika lota in garaža; radi slabega zdravja se žrtvuje za $10,500.
LO 5772

ČISTILNICA

Delavnica in trgovina; Sec. stroj, poleg popolne opreme za vse delo. V Euclid, O.
Lastnik se izseli v Californijo.
ER 0743

METROPOLITAN PARK NASELBINA—Krasna hiša s 6 sobami, za družino; 2 akra zemlje, vse lepo splanirano; velika družabna soba, ognjišče za drva; obednica, spalnica, kuhinja in kopalnica na 1. nadst., 2 spalnici na 2. nadst. Garaža. Prodaja sam lastnik. Pokličite za dogovor.—**Bedford 138 W.**

Moderen dom na Heights blizu St. Ann's bolnišnice; običajne sobe, stranišče in zajtrkovalna soba na 1. nadst., 4 spalnice in "tile" kopalnica na 2. nadst., zgotovljeno 3. nadst. Parna gorkota s stokerjem; velika lota.
NEFF BARNES, Realtor
2180 Taylor Rd., blizu Cedar
FA 7070

DOBER NAKUP

Bungalow s 4 sobami; preproge, novi beneški zastori, G-E peč, mreže, zimska okna, ekstra lota z ognjiščem zunaj, 2 garaži; 3 minute hoje do šole. Odprto vsak čas. Lastnik.
5204 Montauk Ave., SH 3837

708 E. 109 ST. — PRAZNO

7 velikih sob, zgotovljeno 3. nadst., garaža, nov avtomatični fornez na plin, zimska okna, stranišče v kleti, hrastovi podi in druge posebnosti.
GUINAN
663 E. 109 St., GL 8094

Fina hiša za 1 družino

Cena $8,100. 5 sob, moderna kopalnica in kuhinja; preproge, beneški zastori; nov fornez; nanovo barvano. Velika lota.
GA 6382 ali SK 7711

DOBER NAKUP

Izvrstna investicija v poslopje, nahajajoče se v središču glavne ulice; 8 stanovanj in gostilna z tedenskim dohodkom $1,400. Stanovanja prinašajo $635 mesečno. Gostilno se lahko posebej kupi s prednostjo do nakupa poslopja za šest mesecev. Pokličite Mrs. Cherdron.
PO 0260

Dela za moške

Heavy Tool Assembler
Tool Room Machine
Operator

in delavec za splošna popravila pri strojih. Morate imeti svoje orodje. Plača od ure. 40 ur tedensko.
OLIVER CORPORATION
preje Cleveland Tractor Co.
19300 Euclid Ave.

Sponge Rubber Chemist or Compounder;

mora biti popolnoma izurjen in imeti izkušnjo na vseh vrstah "sponge rubber" produktih; izvrstna prilika za moškega, ki lahko pokaže rezultat; če ste zainteresirani pokličite telefonsko (zaračunajte nam),
Frank A. Miller, Rubatex Div., Great American Industries, Inc., Bedford, Virginia
Tel. 2611

ZIDARJI

East Ohio Gas Company poslopje na E. 55 St., severno od St. Clair Ave. Znotraj je delo za glaziran "tile" predel. 5 dni na teden jamčeno. Plača od ure. Zglasite se pri delovodji.

THE HUNKIN-CONKEY CONSTRUCTION CO.

Dela za moške

EGG CANDLER
(ZA PREGLEDOVANJE JAJEC)
IZURJEN. PLAČA OD URE.
Izvrstne delovne razmere.
LAND-O-LAKES CREAMERY
3800 Orange Ave.

MIZARJI
IZURJENI
Dobra plača od ure.
The Marquard Sash-Door Mfg. Co.
OR 5960

LESNI DELAVCI

bench delavci; izurjeni na delu okrog vrat in okvirjev. Plača od ure in nadurno delo.
BIG FOUR LUMBER CO.
7555 Bessemer

Pomočniki - težaki

Press operatorji in spot varilci. Plača od ure. — Stalno delo.
THE CUYAHOGA STAMPING CO.
10201 Harvard

Turret Lathe operatorji

Z nekoliko znanjem tovarniškega dela. 40 ur tedensko. Dobra plača od ure poleg incentive.
CHICAGO PNEUMATIC TOOL
1241 East 49th St.

Mlad moški

dobi delo za splošna opravila v oddelku za pakiranje kave. Stalno. Dobra plača od ure. Pokličite
EN 3612

Izurjen klerk

za sprejemni in oddajni oddelek v papirnici. Dobra plača od ure. Stalno delo.
BREWER CHILCOTE PAPER CO.
2160 E. Superior Ave.

Band saw operator

za žaganje medenine; dobra plača od ure; nekaj nadurnega dela; nova delavnica; izvrstne delovne razmere.
United Aluminum Castings, Inc.
3471 W. 140 St., CL 8480

Oskrbniki

Znanje pri elektriki in plumberstvu je potrebno; morate imeti avto in orodje; stalno delo. Dobra plača od ure. Zglasite se pred poldnem.
THE STANDARD DRUG CO.
408 W. St. Clair

Polisehrs & Buffers

Izkušnja v delavnici je potrebna. Plača od ure in komada. Zglasite se osebno.
Modern Process Plating, Inc.
4102 Hough Ave.

Boring Mill operator

Horizontal; visoka plača od ure za prvovrstnega delavca. Stalno. 50 ur tedensko.
LEE TOOL CO.
4151 Broadway

LUBRIKATOR

DOLOČENA PLAČA
40 ur tedensko.
Hospitalizacija in zavarovalnina na razpolago. Dovolj dela na avtih General Motors izdelka. Mr. Fuller.
CENTRAL CADILLAC
2040 E. 71 St.
EN 2400

SPLOŠNO UTILITETNO DELO

Menjajoči se šifti z razliko v plači. Zavarovalnina in podpora; visoka začetna plača; nekaj težkega dela. Tovarna je na južni strani; vsa dela v naprej določena v tej tovarni so narejena od utilitetne skupine. Izvrstne delovne razmere.
MI 8580;
vprašajte za Mr. Frank

Avtna mehanika (2)

RUDY FICK, prodajalec Ford avtov, nudi stalno delo izurjenim moškim, če ste pri volji delati in hočete zaslužite več kot pa so povprečne plače. Določena plača z jamstvom. Pokličite ali se zglasite pri Mr. J. Arnost.
Rudy Fick Inc.
5310 ST. CLAIR AVE.
HE 1103

Dela za ženske

Ženska za hišna opravila

splošna; v starosti od 25 do 40 let; za navadno kuho, nič pranja; soba in kopalnica na 2. nadst. Mora imeti rada otroke, in imeti mora priporočila. $30.
ER 1135

Operatorice

izurjene v šivanju podlog in zipperjev; stalno delo, dobra plača od ure. Zglasite se pri
Kaymark Services
1150 W. 3 St.

Strojepiske

Brze in natančne za "billing" v pisarni trgovine z železnino. Tedenska plača.
Gold Bros. Co.
1251 W. 9 St.

Comptometer operatorica

Izurjena; 5 dni na teden; tedenska plača.
AMERICAN RADIATOR & STANDARD SANITARY CORP.
4415 Euclid Ave.—HE 4660

Splošno pisarniško delo

Zahteva se strojepisje, lahko "dictation." Polni čas; stalno delo; 40 ur tedensko; tedenska plača.
ALLIED SHOE CO.
1265 W. 6th St.

ŽENSKA DOBI SLUŽBO,

da bi pomagala pri kuhi in drugih gospodinjskih delih v zavodu. Plača od dneva in prijeten prostor za delo.
OR 0977

BUNDLERS
DOBRA PLAČA OD URE
The Up-to-Date Laundry
2328 E. 20 St.

Comptometer
BOWMAN PRODUCTS
850 E. 72 St.
5 dni, 40 ur tedensko
Tedenska plača, stalno delo, dobre delovne razmere.
EX 7200

Strojepiska

5 dni tedensko; 40 ur; tedenska plača, stalno delo.
Dobre delovne razmere.
Nova okolica
E. 72 St. in St. Clair Ave.
EX 7200

COUNTER GIRLS

ZA DELO V "SANDWICH SHOP" Tedenska plača, obedi, uniforme in napitnina. Na vzhodni in zapadni strani.
TASTY-BURGER SYSTEM
10622 Euclid Ave.
117th & Clifton Blvd.

ŽENSKA ZA SPLOŠNA HIŠNA OPRAVILA

Uposlena je tudi perica. V družini so trije otroci, stari 8-13-16 let. Morate ostati preko noči. Imate lastno sobo in kopalnico na 2. nadst. $30-$35.
Shaker Rapid **YE 4443**

Pomočnice bolničarkam

"Služite ko se učite." Vas treniramo na delu. Izkušnja ni potrebna. Stalno. 44 ur tedensko. Dobra plača. Zglasite se pri poslovodji
St. Alexis Hospital
School of Nursing
5303 McBride Ave., MI 1415

PRODAJALKE

za delo v raznih oddelkih z darili, knjigami, pisalnimi potrebščinami, pisalnimi peresi in kartami. V predmestju in "downtown." Stalno in za praznike.
Tedenska plača in razne podpore. Intervuj med 10. in 12. ter 2 in 4.
BURROWS
633 Euclid Ave.

Blue Boar Cafeteria

nudi delo ženskam od 18 do 35 let starosti; snažna, prijazna okolica.
Food Checkers
Floor Girls
Counter Girls
Prijetno, zanimivo delo; plača, obedi in uniforme.
643 EUCLID AVE.

Delavke na Raschel strojih

Nočno delo
Plača od ure
EXCELSIOR KNITTING MILLS, INC.
6611 Euclid **EX 4920**